

Süreklilik

Tanım 2.26.

1. f fonksiyonu x_0 sayısını kapsayan bir (a, b) açık aralığında tanımlı olsun. Eğer $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0)$ ise, f fonksiyonu x_0 noktasında süreklidir, denir.
2. f fonksiyonu bir (a, x_0) açık aralığında tanımlı olsun. Eğer $\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = f(x_0)$ ise, f fonksiyonu x_0 noktasında soldan süreklidir, denir.
3. f fonksiyonu bir (x_0, b) açık aralığında tanımlı olsun. Eğer $\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = f(x_0)$ ise, f fonksiyonu x_0 noktasında sağdan süreklidir, denir.

Tanım 2.26 dikkate alınırsa, bir f fonksiyonunun x_0 noktasında sürekli olması için gerek ve yeter koşul, x_0 noktasında sağdan ve soldan sürekli olmasıdır, yani

$$\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = f(x_0)$$

olmasıdır.

Eğer bir f fonksiyonu bir x_0 noktasında sürekli değilse, f fonksiyonu x_0 noktasında süreksizdir, denir.

Tanım 2.27. f fonksiyonu bir (a, b) açık aralığının her noktasında sürekli ise, f fonksiyonu (a, b) açık aralığı üzerinde süreklidir, denir. Eğer, f (a, b) üzerinde sürekli ve

- * $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = f(a)$ ise f $[a, b)$ üzerinde süreklidir,
- * $\lim_{x \rightarrow b^-} f(x) = f(b)$ ise f $(a, b]$ üzerinde süreklidir,
- * $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = f(a)$ ve $\lim_{x \rightarrow b^-} f(x) = f(b)$ ise f $[a, b]$ üzerinde süreklidir,

denir.

Bir f fonksiyonu bir $S \subseteq \mathbb{R}$ kümesinin her noktasında sürekli ise, f fonksiyonu S üzerinde süreklidir, denir.

Teorem 2.28. f ve g fonksiyonları x_0 noktasında sürekli ise, $f + g$, $f - g$, $f \cdot g$ ve $g(x_0) \neq 0$ olmak üzere $\frac{f}{g}$ x_0 noktasında süreklidir.

Teorem 2.29. f fonksiyonu x_0 noktasında sürekli ve g fonksiyonu da $f(x_0)$ noktasında sürekli ise $f \circ g$ bileşke fonksiyonu da x_0 da süreklidir.

Teorem 2.30. f fonksiyonu bir L noktasında sürekli ve $\lim_{x \rightarrow x_0} (x) = L$ ise,

$$\lim_{x \rightarrow x_0} g(f(x)) = g\left(\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)\right) = g(L)$$

gerçeklenir.

Tanım 2.31. Eğer

1. her $x_0 \in [a, b)$ için $\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x)$ var,
2. her $x_0 \in (a, b]$ için $\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x)$ var,
3. Sonlu sayıdakiler hariç, (a, b) aralığındaki tüm x_0 noktaları için $\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = f(x_0)$

ise, f fonksiyonu $[a, b]$ üzerinde parçalı süreklidir, denir. Ayrıca, eğer (a, b) aralığındaki bir x_0 noktasında 3. durum sağlanmazsa f fonksiyonu x_0 noktasında bir süreksizliğe sahiptir, denir. Eğer $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) \neq f(a)$ veya $\lim_{x \rightarrow b^-} f(x) \neq f(b)$ ise f , sırasıyla a ve b uç noktalarında sıçramaya sahiptir.

Örnek 2.32. $f(x) = \text{sgn}(x)$ fonksiyonu $x = 0$ noktasında sıçrama süreksizliğe sahiptir.

Tanım 2.33. f fonksiyonu x_0 noktasının bir komşuluğunda tanımlı ve x_0 noktasında süreksiz (tanımsız da olabilir) olsun. Eğer $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$ limiti varsa, f fonksiyonu x_0 noktasında kaldırılabilir süreksizliğe sahiptir, denir. Bu durumda,

$$F(x) = \begin{cases} f(x), & x \neq x_0 \text{ ve } x \text{ nin tanım kümesinde ise} \\ \lim_{x \rightarrow x_0} f(x), & x = x_0 \text{ ise} \end{cases}$$

olarak tanımlanan fonksiyon x_0 noktasında sürekli olur.

Örnek 2.34. $f(x) = \frac{\sin x}{x}$ fonksiyonu her $x \neq 0$ noktasında sürekli ve $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$ olduğundan

$$F(x) = \begin{cases} \frac{\sin x}{x}, & x \neq 0 \\ 1 & x = 0 \end{cases}$$

olarak tanımlanan fonksiyon $x = 0$ noktasında sürekli olur.

Tanım 2.34. Eğer $\lim_{x \rightarrow x_0^\pm} f(x) = \pm\infty$ durumlarından en az birisi gerçekleşirse, f fonksiyonu x_0 noktasında sonsuz süreksizliğe sahiptir, denir.